

רשות העתיקות אחראית על עתיקות הארץ ואתריה, במסגרת זו הרשות פועלת לשמור, לחשוף, לשמר, לחקור ולפרסם את עתיקות הארץ ואתריה בישראל ומחוצה לה.

ברחבי מדינת ישראל קיימים כשלושים אלף אתרים המוגדרים כאתרי עתיקות. אתרים אלה וממצאיהם מהווים את מורשת התרבות החומרית של ארץ ישראל, ומשרטטים את קורותיה ואת תולדות האדם, העמים והממלכות שחיו כאן במהלך מאות ואלפי השנים האחרונות.

רשות העתיקות מעודדת את אזרחי המדינה לפעול למען השמירה על עתיקות הארץ ומניעת כל פגיעה בהם, כיוון שכל פגיעה כזו יש בה משום נזק בלתי הפיך למורשת העבר.

חוק העתיקות (התשל"ח - 1978) וחוק רשות העתיקות (התשמ"ט - 1989) מטפלים בכל ענייני העתיקות של מדינת ישראל ביבשה ובים, ומכתיבים את הפעולות לשמירה על האיזון הראוי בין צרכי הפיתוח של הארץ לבין השמירה על עתיקותיה.

במסגרת פעולות אלו ביצעה רשות העתיקות סקר.

הדוח שלהלן מפרט את הפעולות הארכיאולוגיות שבוצעו בשטח במסגרת הפרויקט.

בנוסף מצורף לדוח מסמך הנחיות ובו סיכום הפעולות לביצוע לצורך המשך הפיתוח.

נשמח לענות על כל שאלה בטלפון: 08-6467319

בברכה,

יגאל ישראל

ארכיאולוג מרחב דרום

דו"ח ראשוני ליזם סוג ביצוע: סקר מרחב: דרום

14517

חממה - סקר שכונת אבן עזרא מתחם מ-7 דרום - סקר שכונת אבן עזרא באשקלון

הרשאה: S-651/2016

אורן מיה

13/4/2016

איור 1: ראש קיר
 בשריד 2

מבוא

בחודש מרץ 2016 נערך סקר פיתוח בשטח המיועד לבנייה במזרח העיר אשקלון. הסקר נערך על ידי מ' אורן, ש' צור ונ' לצטבן עמי ובסיוע ש' גל (GIS).

איור 2: בית המשאבה

אופן הבדיקה

הסקר נערך רגלית על ידי שניים עד שלושה סוקרים והממצאים תועדו באמצעות מכשיר GPS. חלק מהשטח מכוסה צמחייה טבעית או שדות חקלאיים ועל כן לא ניתן היה לאתר בו ממצאים ארכיאולוגיים.

רקע ארכיאולוגי

השטח שנבדק נסקר בעבר על ידי י' הוסטר במסגרת מפת אשקלון (92). בסקר זה זוהו על פני השטח שרידים מהתקופה הרומית-ביזנטית (Huster et al., 2015). כק"מ אחד מצפון-מערב לשטח הסקר נמצא אתר אחוזת המיל השלישי בו התגלו שרידי יישוב וקברים מהתקופות הברונזה הביניימית, הברונזה התיכונה 2, הברזל והביזנטית (ישראל תשנ"ד; Israel and Erickson-Gini 2013; Erickson-Gini 2013).

תוצאות הסקר

בסקר נמצאו שבעה שרידים ארכיאולוגיים, שישה מהם (7-2) משתייכים ככל הנראה לאתר אחד המשתרע על פני גבעה מאורכת בכיוון צפון-דרום (אתר מס' 1).

ממצאים:

מספר שריד	סוג	ממצא	תאור	נקודה נקודת X	נקודה נקודת Y
1	פוליאון	חרסים תקופה/ות: לא ניתנת לזיהוי רומית מאוחרת - ביזנטית עות'מנית	בשטח מישורי פתוח, פיזור חרסי ואבני כורכר קטנות. חרסים מהתקופות רומית, ביזנטית ועות'מנית (כלי עזה). נמצא גם שבר של כלי בזלת.	161444.52	620538.77
2	פוליאון	קיר תקופה/ות: לא ניתנת לזיהוי רומי-ביזנטי	בשטח מישורי פתוח, ראש קיר ולצידו אבני בנייה נוספות ומעט חרסים מהתקופות הרומית והביזנטית. (איורים: איור 1: ראש קיר בשריד 2)	161654.75	620372.45
3	פוליאון	יישוב תקופה/ות: לא ניתנת לזיהוי רומי-ביזנטי עות'מנית	על ראש גבעה מתונה, שרידי יישוב או חווה חקלאית. על פני השטח חרסים רבים, אבני בניה מסורכר ומעט שברי שיש ואבני פסיפס תעשייתיים. החרסים מהתקופות הרומית והביזנטית וכן אסלמית קדומה.	161750.42	620312.24

161769.96	620173.06	על מדרון דרומי של גבעה מתונה, שרידי יישוב או חווה חקלאית. על פני השטח חרסים רבים ואבני בניה מכורכר. נראה כי זהו המשך של אותו אתר משרידים 2 ו-3. החרסים מהתקופות רומית, ביזנטית, עות'מאנית ואסלאמית קדומה. חלקו העליון של האתר פגוע על ידי בית קברות מודרני.	פולגון/ישוב תקופה/ות: לא ניתנת לזיהוי רומי-ביזנטי עות'מאני אסלאמי קדום	4
161858.08	620350.13	בית משאבה, ככל הנראה מתקופת המנדט הבריטי, שייטק ונבנה על באר קדומה יותר הקשורה באתר הסמוך. לא נראית במקום בניה קדומה אך יש נביעה של מים וכיסוי צמחייה משמעותי. (איורים: אזור 2: בית המשאבה)	פולגון/באר תקופה/ות: לא ניתנת לזיהוי	5
161824.86	620064.69	ריכוז חרסים צפוף ומעט אבני כורכר קטנות. ייתכן ומדובר בשולי האתר שבשרידים 4-2 או פסולת כבשן. החרסים מהתקופה הרומית-ביזנטית והאסלאמית הקדומה.	פולגון/חרסים תקופה/ות: לא ניתנת לזיהוי רומי-ביזנטי אומאי אסלאמי קדום	6
161756.50	619915.04	על מדרון מתון הפונה מערבה, פיזור חרסים ואבני כורכר. ככל הנראה המשך של אותו אתר שנתגלה בשרידים 6-2. החרסים מהתקופות רומית, ביזנטית ועות'מאנית.	פולגון/חרסים תקופה/ות: לא ניתנת לזיהוי	7

ביבליוגרפיה

Israel Y. and Erickson-Gini T. 2013. Remains from the Hellenistic through the Byzantine Periods at the 'Third Mile Estate', Ashqelon. Atiqot 74:167-222.

Erickson-Gini T. and Israel Y. 2013. An Intermediate Bronze Age Settlement and a Middle Bronze Age II Cemetery at the 'Third Mile Estate', Ashqelon. Atiqot 74:143-165.

Huster, Y., Master D.M., Pierce G.A. and Press M.D. 2015. Ashkelon 5: The Land Behind Ashkelon. Eisenbrauns: Winona Lake, Indiana.

בברכה,
 מיה אורון
 ארכיאולוגית

איור 1: ראש קיר בשריד 2

איור 2: בית המשאבה

צפיה ברשימת המפות:

[מפת אתרי הסקר](#)

<http://www.antiquities.org.il/yazam/showmap.asp?id=12EAECE2-F7A9-44A9-93C0-2A8471E8D970>

זכויות היוצרים הם של רשות העתיקות. אין לשכפל, להעתיק, לצלם, להקליט, לתרגם, לאחסן במאגר מידע, לסדר או לקלוט בכל דרך ובכל אמצעי אלקטרוני, אופטי או מכני אחר – כל חלק שהוא מחומר זה ללא הסכמת רשות העתיקות. © כל הזכויות שמורות.

